

ОПТИМІЗАЦІЯ СПЕЦІАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ КУРСАНТІВ АКАДЕМІЇ ДПТС

Сергій Лисюк, В'ячеслав Сорокопуд, Іван Ткаченко, Дмитро Кириєнко, Федір Могильний

Академія державної пенітенціарної служби (м. Чернігів)

Анотація:

У статті проаналізовано зміст теоретичного й методичного обґрунтування програм спеціальної фізичної підготовки в системі підготовки спеціалістів правоохоронних органів в Україні, зокрема курсантів Академії державної пенітенціарної служби. З'ясовано основні причини недосконалості наявної системи спеціальної фізичної підготовки, сформованої на основі морально застарілих комплексів РБ-1, РБ-2. Настанови з фізичної підготовки в Збройних силах Радянського Союзу. Також у дослідженні запропоновано конкретні кроки оптимізації спеціальної фізичної підготовки курсантів Академії ДПТС шляхом руйнації стереотипного підходу до проблем навчання. Схарактеризовано складники концепції спеціальної фізичної підготовки курсантів, що містить вісім базових технік рукопашного бою, які надалі можна називати базовою технікою й технікою нейтралізації. Визначено оптимальні чотири етапи спеціальної фізичної підготовки курсантів Академії ДПТС і розкрито їх зміст.

Ключові слова:

спеціальна фізична підготовка; курсант; оптимізація; Академія державної пенітенціарної служби.

Аннотация:

Лисюк Сергей, Сорокопуд Вячеслав, Ткаченко Иван, Кириенко Дмитрий, Могильный Фёдор. Оптимизация специальной физической подготовки курсантов Академии ГПТС.

В статье проанализировано содержание теоретического и методического обоснования программ специальной физической подготовки в системе подготовки специалистов правоохранительных органов в Украине, в частности курсантов Академии государственной пенитенциарной службы. Выявлены основные причины несовершенства существующей системы специальной физической подготовки, которая сформирована на основе морально устаревших комплексов РБ-1, РБ-2. Установки по физической подготовке в Вооруженных силах Советского Союза. Также в исследовании предложены конкретные шаги оптимизации специальной физической подготовки курсантов Академии ДПТС путем разрушения стереотипного подхода к проблеме учебы. Охарактеризованы составляющие специальности специальной физической подготовки курсантов, что содержит восемь базовых техник рукопашного боя, которые в дальнейшем можно называть базовой техникой и техникой нейтрализации. Определены оптимальные четыре этапа специальной физической подготовки курсантов Академии ДПТС и раскрыто их содержание.

Ключевые слова:

специальная физическая подготовка; курсант; оптимизация; Академия государственной пенитенциарной службы.

Resume:

Lysiuk Serhii, Sorokopud Viacheslav, Tkachenko Ivan, Kyriyenko Dmytro, Mohylnyi Fedir. Optimization of special physical training for the cadets of Academy of the State Penitentiary Service.

The meaning of theoretical and methodological substantiation of the programs of special physical training in the system of law enforcement specialists' training in Ukraine, particularly, the cadets of the Academy of the State Penitentiary Service, is analyzed in the article. The main reasons of imperfection of the existing system of special physical training that is formed on the basis of morally obsolete complexes RB-1, RB-2 of the Guidelines on Physical Training of the Armed Forces of the Soviet Union, are determined. At the moment, this system of training is not only military inefficient, but also harmful and dangerous for those who use it. The components of the concept of the cadets' special physical training that consists of eight basic hand-to-hand combat techniques that later can be called the basic technique and neutralization technique, are revealed in the article. The optimal four stages of the cadets' of the Academy of SPS special training are determined and their content is revealed.

Key words:

special physical training; a cadet; optimization; Academy of the State Penitentiary Service.

Постановка проблеми. Протягом усієї історії людства перед ним поставала проблема боротьби зі злочинністю. У зв'язку з появою в ХХ-ХХІ ст. нових форм злочинної діяльності, закономірно з'явилися і нові вимоги до спеціальної фізичної підготовки працівників установ виконання покарань. Повноцінно це завдання можна виконати лише в контексті підготовки кадрів на базі ВНЗ відповідного профілю. Одним з провідних вишів у цій галузі є Академія Державної пенітенціарної служби, важливим структурним підрозділом якої є кафедра фізичної підготовки, що забезпечує повноцінну підготовку висококваліфікованих спеціалістів. На базі кафедри в рамках викладання дисциплін «Фізичне виховання» та «Спеціальна фізична підготовка», що за своїм змістом відповідають рівню підготовки студентів за освітньо-кваліфікаційними ступенями «бакалавр» і «магістр», здійснюється якісна спеціальна фізична підготовка майбутніх працівників установ виконання покарань.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням професійної підготовки персоналу пенітенціарних установ і кримінально-виконавчої служби присвячені дослідження таких науковців, як Є. Бараш, Н. Калашник, О. Доробалюк, С. Зінченко, В. Петков, О. Третяк та ін. Професійна готовність, на думку В. Сластьоніна, складається з таких компонентів, як: 1) психологічний – сформована спрямованість на професійну діяльність, настанова на роботу, наявність інтересу до предмета діяльності, потреба в самоосвіті у відповідній галузі, розвинене професійне мислення; 2) науково-теоретичний – наявність відповідного обсягу суспільно-політичних, психологічних і спеціальних знань; 3) практичний – сформовані на відповідному рівні професійні вміння та навички; 4) психофізіологічний – наявність відповідних передумов для оволодіння професійною діяльністю й визначена спеціальністю сформованість професійно значущих якостей

особистості; 5) фізичний – стан здоров'я та фізичного розвитку, відповідно до вимог професійної діяльності. Але через особливі умови праці випускників Академії потрібно виокремити їхню спеціальну фізичну підготовку, що забезпечить повноцінне виконання ними професійних обов'язків.

Так, загальні питання формування готовності майбутніх юристів до професійної діяльності досліджували Ж. Алексеева, К. Калюга, В. Молдован, О. Федоренко, І. Харченко та ін. Питання фізичної підготовленості молоді, яка приходить у силові структури, розвиток фізичних якостей, формуванням професійних навичок, підвищення психологічної готовності, зокрема й персоналу пенітенціарних установ, розглядали в своїх роботах М. Борищак, Г. Васьянов, А. Зиков, Л. Сітовська, Н. Ческідов та ін.

Незважаючи на всю сукупність науково-методичної літератури та наявні результати наукових досліджень, проблема професійної підготовки курсантів Академії ДПТС на сьогодні залишається остаточно не розв'язаною. А наявна законодавча база з фізичної підготовки не може нині задовольнити вимоги з підготовки персоналу пенітенціарних установ і кримінально-виконавчої служби до професійної діяльності.

Формулювання цілей статті. Метою статті є вдосконалення навчального процесу курсантів Академії ДПТС у контексті спеціальної фізичної підготовки за рахунок вибору найкращого (з безлічі можливих) шляху розвитку рухових якостей курсантів, відповідно до вимог, що зумовлені специфікою професійної діяльності майбутніх працівників установ виконання покарань.

Виклад основного матеріалу дослідження. Матеріал статті є результатом багаторічних теоретичних і практичних напрацювань у сфері спеціальної фізичної підготовки фахівців силових відомств.

Аналіз багаторічних досліджень свідчить, що, згідно з нормами Державних тестів з фізичної підготовки, абітурієнти вищих навчальних закладів силових структур здебільшого мають незадовільну фізичну підготовку. Особливо низькими залишаються показники сили, витривалості та швидкості.

Перш ніж докладно розглядати порушене питання, розкриємо зміст поняття «оптимізація», яке є ключовим у назві теми нашого дослідження. Отже, «оптимізація» (від англ. optimization, optimisation) – процес надання будь-чому найвигідніших характеристик, співвідношень (наприклад, оптимізація тренувального процесу й навчання). Завдання оптимізації вважаються визначеними тоді, якщо

задані: *критерій оптимальності* (зміна якого дає змогу впливати на ефективність процесу); *математична модель процесу*; *обмеження*, пов'язані з економічними й конструктивними умовами, можливостями апаратури, вимогами вибухобезпеки та ін.

Початком оптимізації в рамках курсу спеціальної фізичної підготовки є ламання стереотипного підходу до питання навчання курсантів навчальних закладів силових структур і регулярних співробітників. У чому ж полягає ця стереотипність?

1. *Єдина програма рукопашного бою для всіх підрозділів силових структур, незважаючи на їхню належність і особливості виконання службових обов'язків.*

Усіх працівників навчають за єдиним стандартом, базою для якого є комплекси РБ-1, РБ-2 Настанови з фізичної підготовки в Збройних силах Радянського Союзу. Названі комплекси були морально застарілими ще за часів СРСР. Наразі ця система підготовки є не тільки неефективною в бойовому розумінні, а й шкідливою та небезпечною для тих, хто нею користується.

Програма містить близько 60 прийомів, які співробітник повинен знати напам'ять і вміти виконувати під час заліку. Стара система підготовки давала змогу максимально успішно складати заліки, унаслідок чого склалось стійке враження, яке перетворилось на впевненість, що ця програма – універсальна. А насправді, створювались умови для максимального завантаження навчальним матеріалом майбутнього співробітника силових структур. Практичного ж значення та оптимальності прийомів ніхто ніколи не намагався пояснити. І ні в кого не виникало питання, чому деякі прийоми важко вивчаються й у бойових умовах застосовується лише невелика їх кількість. А багато прийомів не можна застосовувати зовсім, оскільки вони:

а) *суто спортивні* – не можна їх використовувати в умовах вуличного бою через різні причини. Прийоми вимагають наявності рівної м'якої поверхні, виконуються з падіння, мають велику амплітуду виконання, технічно складні (багатофазові, потребують гарної фізичної підготовки) та призначені для ведення спортивного поєдинку за певними правилами;

б) *не розраховані на бій в умовах кількісної переваги супротивників, їхню підготовку та озброєність*;

в) *суто військові* – уніфіковані під потреби правоохоронців, але за своєю суттю призначені для знищення об'єкта.

У відомчих вищих навчальних закладах тематичні плани, що передбачали спеціальну фізичну підготовку, складали, зазвичай,

на основі застарілих зразків, які можна схарактеризувати, як «прийоми заради прийомів». Якість перейшла в кількість і це негативно позначилось на підготовці майбутніх співробітників. Тематичні плани підготовки курсантів першого, другого, третього, четвертого курсів нічим не відрізнялись. Кожен рік навчали одного й того самого матеріалу. Логічним поясненням наявних негативних явищ процесу спеціальної фізичної підготовки курсантів, на нашу думку, можна вважати: неякісний підбір тематики та змісту занять; непослідовність вивчення навчальних тем; шаблонність викладу навчального матеріалу.

2. Оцінювання знань і навичок.

Для оцінювання знань і навичок зі спеціальної фізичної підготовки, на наше переконання, не обов'язково вимагати від співробітників чи курсантів знань усього переліку прийомів. Адже це прерогатива винятково викладачів рукопашного бою та інструкторів. Співробітникові чи курсанту достатньо лише одного чи двох особистих прийомів (найбільш зрозумілих і зручних у використанні), які він повинен застосовувати в усіх випадках на інстинктивному рівні. І завдання інструктора чи викладача полягає в тому, щоб, користуючись своїми знаннями, допомогти курсантові чи співробітникові підібрати саме той прийом, який відповідає його психологічній і фізичній суті. А головне, допомогти йому оволодіти цим одним, двома прийомами на рівні *інстинкту*. Адже в бойових умовах часу на вибір потрібного з заучених прийомів не буде, а зволікання може призвести до травмувань різного ступеня тяжкості, а нерідко й до смерті. Отже, чим більший та якісніший обсяг знань матиме викладач, чим краще він зможе систематизувати свою роботу, тим більш об'ємним і змістовним буде навчальний матеріал, який він зможе в процесі навчання запропонувати курсантам.

Помилковим є базування критеріїв оцінювання засвоєного курсантом матеріалу на класичній правильності виконання прийому. Не можна користуватись поняттями «правильно» чи «неправильно». В умовах виконання професійних обов'язків майбутніми працівниками системи виконання покарань повинно функціонувати поняття «ефективно» чи «неефективно», адже є такий термін, як «умови бою», що охоплює антропологічні дані учасників події, їхню кількість, озброєння, місце, погодні умови тощо. Може бути тільки «ефективність», тобто правильно ухвалене тактичне рішення щодо завершення сутички (затримання чи інший вид нейтралізації).

Перевірка навичок виконується з точністю до навпаки. Курсанти отримують завдання у формі переліку прийомів нападу та захисту

й стоять обличчям один до одного. Отже, це залік за підказкою.

Створення нових засад і принципів спеціальної фізичної підготовки курсантів Академії ДПтС повинно розпочинатись з конкретизації, змістового наповнення навчальних тем і послідовності їх викладу.

Концепція спеціальної фізичної підготовки курсантів повинна складатись з восьми базових технік рукопашного бою, які надалі можна називати «базовою технікою» і «технікою нейтралізації»:

1. Спеціальна акробатика й маневрування;
2. Удари кінцівками;
3. Дотиснення зап'ястка;
4. Загин руки за спину ривком;
5. Важіль руки на зовні;
6. Важіль руки всередину;
7. Задня підніжка чи звалювання хватом за голову;
8. Бойова підсічка.

Курс спеціальної фізичної підготовки повинен складатись з чотирьох етапів:

Перший етап підготовки – загальний курс.

Кожна з базових технік опрацьовується окремо в повному обсязі, тобто кожен елемент повинен слугувати для нейтралізації об'єкта й чинення опору нападникам, але в межах запропонованих конкретних умов.

Другий етап підготовки – підбір особистого прийому й набуття вміння користуватись ним у будь-яких умовах.

Підібраний прийом напрацьовується на всі випадки нападу й захисту. Як свідчить досвід, під час цього процесу в арсеналі з'являється ще декілька прийомів. Нерідко підібрана техніка уніфікується під фізичні та психологічні особливості курсанта. Якщо підібрану техніку не вдається застосовувати для захисту та нападу, то слід підібрати інший прийом. Удосконалення техніки відбувається в умовах неочікуваного нападу (напад ззаду) або за допомогою ще декількох асистентів, що атакують по черзі чи одночасно з різних боків і напрямів.

Третій етап підготовки – відпрацювання набутих навичок в умовах групового бою. Тактика ведення рукопашної сутички з групою осіб.

Відпрацювання цих тем повинно відбуватись за таких умов:

– захист в умовах неочікуваного нападу;

– неочікуваний напад проти трьох супротивників ззаду;

– у колі нападників (напад по черзі за командою, без черги за кодовим словом, без черги за будь-яким звуком).

Четвертий етап підготовки – підготовка курсантів для нейтралізації нападників в умовах обмеженого простору (майданчик на сходах, сходи, кабінет, місця прийому їжі, виробництва та ін.).

Спорудження чи облаштування подібних тренувальних майданчиків у рамках спеціальної фізичної підготовки повинно бути обов'язковим.

Це дасть змогу курсантові як психологічно, так і фізично бути готовим до таких обставин і в потрібний момент не розгубитись, а ухвалити оптимальне, правильне техніко-тактичне рішення.

Підсумковий контроль оцінювання знань, умінь і навичок у формі заліку потрібно проводити в три етапи:

Перший етап – залік у парі. Виконавець очікує нападу, стоячи спиною до нападника. Мета – нейтралізація та затримання.

Другий етап – тактика захисту в разі нападу трьох осіб. Мета – нейтралізація нападників.

Третій етап – тактика захисту в умовах оточення. Мета – нейтралізація нападників, вихід з оточення.

Крім того, у процесі спеціальної фізичної підготовки необхідно:

1. Використовувати наочність спеціального спрямування (формування психологічної стійкості та спеціальних знань для роботи з контингентом в умовах позбавлення волі).

2. Проводити заняття на твердій поверхні, зокрема й акробатику й прийоми з падінням.

3. Використовувати зброю та спецзасоби, що максимально наближені до бойових.

4. Відпрацьовувати навчальний матеріал у повсякденному одязі (наближення до реальних умов).

5. Готувати інструкторів бойової підготовки на стаціонарній основі.

6. Створювати спеціальні навчальні бази (не за рахунок підрозділів).

7. Налаштовувати взаємодію фахівців спеціальної фізичної, тактико-спеціальної та психологічної підготовки.

Тематичний план кожного навчального року у вищому навчальному закладі повинен бути складений за напрямом техніки захисту та нападу.

Перший курс – техніка виконання ударів і захисту. Цей напрям передбачає оволодіння технікою класичних і нетрадиційних ударів

усіма частинами тіла, якими можна завдати удару. Вивчаються способи звільнення від захватів, захист під час нападу особи, озброєної ножем і підручними засобами. Відпрацьовуються набуті навички в умовах несподіваного нападу чи нападу групою осіб.

Другий курс – базова техніка прийомів нейтралізації. Вивчаються способи звільнення від захватів, захист під час нападу особи, озброєної ножем і підручними засобами. Захист від вогнепальної зброї. Підбір особистих прийомів. Відпрацьовуються набуті навички в умовах несподіваного нападу чи нападу групою осіб.

Третій курс – удосконалення набутих навичок. Бій в умовах обмеженого простору (кабінет, сходи, майданчик на сходах тощо). Використання підручних засобів (аксесуари одягу, письмове приладдя, столові прибори тощо).

Висновки. Отже, презентований для загального ознайомлення один з варіантів оптимізації спеціальної фізичної підготовки курсантів Академії ДПТС дав змогу:

– теоретично проілюструвати специфічність структури та процесу спеціальної фізичної підготовки курсантів Академії;

– визначити основні етапи спеціальної фізичної підготовки курсантів Академії;

– виокремити пріоритетні, ефективні фактори позитивного впливу на спеціальну фізичну підготовку курсантів Академії.

А це, своєю чергою, сприятиме оптимальному формуванню у курсантів знань, умінь і навичок управляти власним фізичним розвитком, застосовуючи засоби спеціальної фізичної підготовки, а також використанню набутих ними здібностей у професійній сфері.

Проведене дослідження не вичерпує всіх аспектів порушеного питання, а лише окреслює перспективи для подальшого пошуку шляхів підвищення ефективності спеціальної фізичної підготовки курсантів Академії ДПТС.

Список використаних джерел

1. Агашин Ф. К. Биомеханика ударных движений. Москва: Физкультура и спорт, 1977. 207 с.
2. Заярін Г. О., Матюхін С. О., Несім О. М. Загальна та спеціальна фізична підготовка працівників міліції: підручник для курсантів вищих навчальних закладів МВС України. Донецьк: ДІВС, 2002. 304 с.
3. Маширо Н. Черная медицина: Темное искусство смерти, или Как выжить в мире насилия / пер. с англ. А. Ширинского. Екатеринбург: Ультра. Культура, 2005. 432 с.
4. Муллер А. Б., Дядичкина Н. С., Богащенко Ю. А., Близнаевский А. Ю., Рябинина С. К. Физическая культура: учебник для вузов. Москва: Юрайт, 2013. 424 с.
5. Носко М. О. Теоретичні та методичні основи формування рухової функції у молоді під час занять фізичною культурою та спортом: дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.09 / Інститут педагогіки АПН України. Київ, 2003. 430 с.
6. Ольховий О. М. Концепція професійно спрямованої системи фізичної підготовки курсантів. *Вісник*

References

1. Agashin, F. K. (1977). *Biomechanics of shock movements*. Moscow: Fizkultura i sport. [in Russian]
2. Zaiarin, H. O., Matiukhin, S. O., Nesim, O. M. (2002). *General and special physical training of police officers: a textbook for cadets of higher educational institutions of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine*. Donetsk: DIVS. [in Ukrainian]
3. Mashiro, N. (2005). *Black medicine: Dark art of death, or How to survive in the world of violence*. Tran. from English by A. Shirinskiy. Yekaterinburg: Ultra. [in Russian]
4. Muller, A. B., Diadichkina, N. S., Bogashchenko, Yu. A. et al (2013). *Physical Culture: a textbook for universities*. Moscow: Yurait. [in Russian]
5. Nosko, M. O. (2003). *Theoretical and methodical basis of formation of motor function in youth during physical education and sports: thesis*. Institute of Pedagogy of APS of Ukraine. Kyiv. [in Ukrainian]
6. Olkhovskii, O. M. (2013). Concept of professionally

- Чернігівського національного педагогічного університету ім. Т. Г. Шевченка. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. 2013. № 112(2). С. 208–211. URL: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/VchdpuPN_2013_112\(2\)_49.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/VchdpuPN_2013_112(2)_49.pdf) (дата звернення: 04. 06. 2018).
7. Петрачков О. Аналіз взаємозв'язку між фізичною та професійною підготовленістю у військовослужбовців різних військових спеціальностей. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2007. № 4. С. 67–69.
 8. Сітовська Л. В. Загальні проблеми підготовки майбутніх юристів до професійної діяльності в пенітенціарній системі України. *Сучасна наука – пенітенціарній практиці*: зб. матеріалів II Міжнар. практ.-конф. (Київ, 4 грудня 2014 р.) / за ред.: В. П. Тихого, Є. Ю. Бараша. Київ: Ін-т крим.-викон. служби, 2014. С. 334–337.
 9. Сітовська Л. В. Характеристика дидактичної одиниці технології ситуційного навчання в підготовці майбутніх юристів до професійної діяльності в пенітенціарній системі України. *Інноваційні технології в освіті, науці й виробництві*: зб. тез виступів учасн. II наук.-практ. конф. (Луцьк, 17-18 травня 2016 р.). Луцьк: АРТіП, 2016. С. 77–78.
 10. Сластенін В. А. К вопросу о профессионализме учителя в общеобразовательной школе. *Советская педагогика*. 1973. № 5. С. 72–80.
 11. Фізична підготовка кандидатів на навчання у вищих навчальних закладах, які здійснюють підготовку фахівців для системи МВС України: метод. рекомендації / уклад.: Магдаліна І. В., Моргунов О. А., Соколов О. А., Соколова В. Ю. Харків: ХНУВС, 2013. 128 с.
- directed system of physical training of cadets. *Visnyk Chernihivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu im. T.H. Shevchenka. Series: Pedagogical sciences. Physical education and sport*, 112(2), 208–211. Retrieved from: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/VchdpuPN_2013_112\(2\)_49.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/VchdpuPN_2013_112(2)_49.pdf) [in Ukrainian]
7. Petrachkov, O. (2007). Analysis of the relationship between physical and professional preparedness among servicemen of different military specialties. *Teoriia i metodyka fizychnoho vykhovannia i sportu*, 4, 67–69. [in Ukrainian]
 8. Sitovs'ka, L. V. (2014). *General problems of preparing future lawyers for professional activities in the penitentiary system of Ukraine. Modern science - penitentiary practice: Sb. Materials II International prakt-konf. (Kyiv, December 4, 2014)*. Kyiv. 334–337. [in Ukrainian]
 9. Sitovs'ka, L. V. (2016). *Characteristics of the teaching unit of situational learning technology in preparing future lawyers for professional activities in the penitentiary system of Ukraine. Innovative technologies in education, science and production. II Scientific and Practical Conf. (Luts'k, May 17-18, 2016)*. Luts'k. 77–78. [in Ukrainian]
 10. Slastenin, V. A. (1973). On the question of the professionalism of a teacher in a comprehensive school. *Sovetskaia pedagogika*, 5, 72–80. [in Russian]
 11. Mahdalina, I.V., Morhunov, O.A. et al (2013). *Physical training of candidates for study at higher educational institutions that train specialists for the Ministry of Internal Affairs of Ukraine: method. recommendations*. Kharkiv: KhNUVS. [in Ukrainian]

Рецензент: д.пед.н., професор Приходько М.І.

Відомості про авторів:

Лисюк Сергій Миколайович
hto7hto@gmail.com

Академія державної пенітенціарної служби
вул. Гонча, 34, м. Чернігів,
Чернігівська обл., 14000, Україна

Сорокопуд В'ячеслав Борисович
hto7hto@gmail.com

Академія державної пенітенціарної служби
вул. Гонча, 34, м. Чернігів,
Чернігівська обл., 14000, Україна

Ткаченко Іван Васильович
hto7hto@gmail.com

Академія державної пенітенціарної служби
вул. Гонча, 34, м. Чернігів,
Чернігівська обл., 14000, Україна

Кирієнко Дмитро Миколайович
hto7hto@gmail.com

Академія державної пенітенціарної служби
вул. Гонча, 34, м. Чернігів,
Чернігівська обл., 14000, Україна

Могильний Федір Віталійович
hto7hto@gmail.com

Академія державної пенітенціарної служби
вул. Гонча, 34, м. Чернігів,
Чернігівська обл., 14000, Україна

doi: 10.7905/nvmdpu.v0i20.2468

Information about the authors:

Lysiuk Serhii Mykolaiovych
hto7hto@gmail.com

Academy of the State Penitentiary Service
34 Honcha St., Chernihiv,
Chernihiv region 14000, Ukraine

Sorokopud Viacheslav Borysovych
hto7hto@gmail.com

Academy of the State Penitentiary Service
34 Honcha St., Chernihiv,
Chernihiv region 14000, Ukraine

Tkachenko Ivan Vasyliovych
hto7hto@gmail.com

Academy of the State Penitentiary Service
34 Honcha St., Chernihiv,
Chernihiv region 14000, Ukraine

Kyriyenko Dmytro Mykhailovych
hto7hto@gmail.com

Academy of the State Penitentiary Service
34 Honcha St., Chernihiv,
Chernihiv region 14000, Ukraine

Mohylnyi Fedir Vitaliyovych
hto7hto@gmail.com

Academy of the State Penitentiary Service
Honcha str. 34, Chernihiv,
Chernihiv region 14000, Ukraine

doi: 10.7905/nvmdpu.v0i20.2468

Матеріал надійшов до редакції 10. 06. 2018 р.
Прийнято до друку 25. 06. 2018 р.

Received at the editorial office 10. 06. 2018.
Accepted for publishing 25. 06. 2018.